

Gazeta de Mallorca

CRÓNICA SETMANAL CASOLANA

Arts y Lletres * Costums * Tràfec e Industria * Notícies * Anuncis y Reclams * de Ciutat y la Pàgesia

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

IMPRESA DEN JUSEP MIR.—Cadena de Cort-11.
Dirigiuhí sa correspondencia y quesvuya més que s'oferesca.
Demanauhi sa tarifa d'Anuncis y Reclams.
Ventatjes a n'es suscriptors.—Ja's sap: avuy en dia, més ven qui més anuncia.

Primera anyada.—Núm. 14.

Palma * 4 de Julio 1903

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Per tot Mallorca y dins Espanya: tres mesos: 1 PSESETA
Per fora Mallorca: al Estranjer: 1'50
Número corrent: 5 cèntims.—Estantis: 0'10
Llibres mallorquins casi regalats.—Suplements gratis a n'es suscriptors.

Obres de Ramon Lull

Text original directament trelladat dels millors còdices més antics que romanen.

AQUESTA edició, comensada anys enrera per D. Jeroni Rosselló y continuada ara per un aplec de lulistes mallorquins, se publica en bells volums in-4º, estampats ab lletra elseviriana e illustrats ab pròlegs y estudis bibliogràfics, notes y variants, lámimes y facsimils, per donar més cabal conexensa de les principals obres autèntiques del gran mallorquí del sigle XIII.

Van publicats y estan en venda dos volums:

Libre del Gentil e los tres Savis; Libre de la primera e segona Intenció; Libre de Mil Proverbis; ab pròleg y glossari den M. Obrador y Benassar: 1 vol. d'unes 700 pàgs. . . . 10 ptes.

Arbre de Filosofia d'Amor; Libre de Oració, de Deu, de Conexensa de Deu, del Es de Deu; ab pròleg den Miguel Costa y Llobera, Pr.: 1 vol. de més de 500 pàgs. . . . 10 ptes.

N'hi ha exemplars en aquesta Administració, a ses principals llibrerías de Palma y a sa den Alv. Verdaguier, a Barcelona.

Aviat estarà llest y se posarà en venda el Fèlix de les Maravelles del mar: 2 toms en un vol., ab pròleg bibliogràfic den M. Obrador.

Altres volums estan en preparació per publicarlos seguidament.

Notes lulianes

UNA vegada cada any, en bon dia 3 de Juliol, s'Ajuntament d'aquesta ciutat segueix y referma s'antiga tradició des Jurats, que dedicaven una solemne festa a commemorar es martiri del BENAVENTURAT MESTRE RAMON LULL, immortal gloria mallorquina. Ahí va celebrarshi, com de costum, dins s'espayosa nau de Sant Francesch, sa festa anyal, amb assistència d'aquelles incorporacions y persones qu'acostumen no ferhi falta: representacions de s'Ajuntament, de la Causa Pia Luliana, Col·legi de la Sapiencia, Societat Arqueològica, Institut y Escola Normal; juntament amb altres mallorquins, (no molts, per desgracia) qui al manco una volta o dues en l'any, creuen cumplir un alt dever de religiositat y patriotisme, rendint ostensible tribut de devoció a n'aquell compatrici admirable. D'es sermó d'enguany va estarne encarregat novament es canonge D. Jusep Miralles. Deym novament, perque ja no es aquesta sa primera vegada que de damunt sa trona de Sant Francesch ha predicada sa metexa veu elocuent ses glories y excel·lencies des fundador de Miramar, des genial escriptor, valent soldat cristià, apòstol y propagandista infatigable. Qui sap d'abans, com noltros, s'entusiasme y conviccions lulistes que profes-sa coralment s'erudit y laboriosíssim ca-

nonge-archiuer capitular, no estranyará gens que trobi sempre materia nova per texir un ramell de fervents alabanses al gran precursor dels nostres místics y patriarca de la nostra filosofia y literatura; a n'aquell clar miray de ciencia y santedat, que sabé viure tota una vida d'apostòlica acció, per consagrarla a n'es suprens ideals de veritat eterna y germandat humana.

Aquesta vegada, prengué mossen Miralles per tema d'es sermó aquell mot d'alabansa qui diu: *Tu honorificentia populi nostri*; y aplicantlo a n'el Benaventurat mártir mallorquí, demostrá amb copioses y ben triades rahons com mentres era estat honrament y gloria d'es nostro poble, que demunt els altars l'adora y el venera. No acudí per axó a n'els escrits de dexebles, autors de biografies o expositors lulistes; sino que prengué s'aygo a s'uy meteix de sa abundosa font; vol dir, a ses metexes obres lulianes, que demostrá tenir ben fuyetjades y llegides y va citar oportunament, amb erudició no gens comuna.

En estamparse aquest sermó del Doctor Miralles, no hi haurá lulista que no vulga ensaborirlo de bell nou y conservar-ne un exemplar dins sa llibreria.

S'única circumstancia que hauria pogut encara ferlo per noltros més agradable, seria estada sa d'haverlo sentit pronunciar en mallorquí.

De monument luliá—després de sa darrera y fracassada tentativa d'aquests anys passats—no s'en es tornada parlar una paraula; y encara val més axí, que no s'en parl ni un mot, mentres no's tenga seguredat de sortirne amb bon nom y d'arribar a port un projecte tantes vegades esbucats, per motius que ningú desconeix y que tothom lamenta.

A falta de monument de pedra o bronzo (que més prest o més tart Mallorca axecará) lo que importa es alsar ses filades de s'altre: d'es monument científic, quals fonaments dexá posats aquell inolvidable lulista, D. Jeroni Rosselló (a. c. s.) y que se proposen arribar fins al capdamunt els continuadors d'una tasca com aquella, que té de patriótica y meritória tot lo que igualment té de dificultosa y de fexuga.

Pareix que dins breu temps, vensudes y resoltés certes dificultats que casi may solen faltar en empreses axí, tornarán es continuadors lulistes a reprendre alè, y treurán a llum altres volums d'obres inédites, darrera es dos primers ja publicats.

Deu los mantenga sa devoció, y los aument es medis de ferla efectiva.

Mentres tant, sa Societat Arqueològica Luliana, pensant (y no va errada) qu'un d'es medis millors y més pràctics per aumentar s'estol de devots y admiradors de MESTRE RAMON era es publicar una Vida séua verdadera y justificada—una autobiografia—inspirada, composta y documentada segons lo que resulta de ses propies obres originals y autèntiques de s'escriptor meteix, ha obert aquèst

dies un concurs, per veure si qualcú se resoldrà a escriure una Vida com aquella, que realment no tenim fins ara.

* Per conexensa y major divulgació des loable propòsit d'aquella Societat, res millor que reproduir es cartell o convocatoria que acabam de rebre.

Aquí'l teniu:

SOCIETAT ARQUEOLÒGICA LULIANA
CARTELL DE CONCURS

Desitjosa aquesta Societat de rendir a son inclit Patró un novell homenatge y de refermar y acrexer tant com possible sia la fervent devoció que per tants d'anys y segles li ha professada el pob'e mallorquí, obri un concurs entre tots els escriptors de llengua catalana y ofereix trescentes pessetes com a premi a l'autor de la millor VIDA POPULAR DEL BENAVENTURAT MESTRE RAMON LULL, escrita en nostra llengua materna y fonamentada en les propies obres del insigne poligraf y demés documents coetanis autèntics.

Les obres que aspiren al premi, se presentarán anònimes y senyalades ab un lema, en la forma sempre en casos semblants acostumada, y se enviarán, abans del dia 1er de Janer de l'any prop venidor 1904, a nom del infrascrit Secretari, D. Pere Antoni Sanxo, ja sia a son domicili propi,—carrer dels Oms, núm. 23—o be a la casa-redacció del BOLLETÍ d'aquesta Societat,—carrer de Palaco, núm. 81.

La Junta de Govern, constituída en Jurat calificador, tendrá tot el mes de Janer pera donar son veredicté; en la Junta general ordinaria retrá compte d'ell y dels treballs que s'hajen presentats; y obert el plech que contenga el nom del autor premiat, lo proclamará davant tot-hom, y si hi fos present, li entregará la quantitat esmentada.

L'obra premiada romandrà propietat de la ARQUEOLÒGICA: aquesta la farà estampar tot seguit, a cura y despeses propies, y n'entregará 50 exemplars a l'autor.

Los que ho sien d'obres no premiades, podrán recobrar el manuscrit quinze dies passats desde la dita Junta general.

La Societat se reserva en tot cas el dret de no adjudicar el premi, si cap de les obres presentades reunis condicions y mèrits abastament per guanyarlo.

Ara, que Deu doni llum y forces als honorables escriptors qui per amor a la terra y devoció al Doctor Illuminat vullen prendre part en aquesta noble contenció.

De la Ciutat de Mallorca als 24 dies del mes de Juny del corrent any 1903.—El President, Estanislau Aguiló.—El Secretari, Pere A. Sanxo.

Molt d'alabar sería qu'els nostros més fermes y autorisats lulistes respongués-sen a n'aquexa invitació y crida que los fa s'Arqueològica, y se destexinassen per donar a n'es poble mallorquí una Vida luliana vera, puntual y ben escrita.

Qui la trabayás amb tota diligència y de prim conte, faria una bona obra.

Sobre es plét de Peralada

Prou y massa s'en ha parlat y s'en ha feta cassoleta, durant mésos y anys, d'aquest estrany y temerari plét, mogut y perllongat fora mida per esperit d'enveja encaradissa y mal aconsejada, qu'encar'ara y tot no l'ha pogut pahí a un testament sense espina ni ós, y no s'es poguda adom-

dar, quieta y mans plegades, a veure que dos hereus disfrutassen tranquilament de s'herencia que los era venguda.

Bé s'en han fets de comentaris, sobre ses astucies y revinglades y fúes per tot vent, d'aquexa parentel-la pletetjadora, que no ha tengut aturay—com ha vists paredats ets altres portells—fins a fé des-tapà tombes y remoure ossos morts y graponetjà dins ses entranyes de sa dissortada comtesa (que Deu tenga), per sa maleita y oyosa curolla de trobarhi, dins es cervell o es ventrey o es budells, escolims des mal bocí metzinat que qualcú li hagués fet engolir, a Requesens o a altra banda.

Es mal bocí no es estat altre, com es cas s'es hagut aclarit, sino es glops de saliva espessa que a molts los degué fé tragà sa sentència d'es Jutje de primera instancia, diguentlos a tots quants somiaven truytes d'herevatge, o llegats, que no tenien rahó, que no tocaven pilota, que s'en porien tornar per allá meteix d'on eren venguts, que pagassen ses costes des procés y que se posassen sa llengo dins sa boca, com a condemnats a perpetuo silenci.

Llavors va esser quant enterantse de tal sentència, la gent de seny va fer capades d'aprovació y mansballetes a n'es Jutje qui l'havía dictada.

Pero aquell silenci imposat a sa caparrudesa pletetjadora no li degué parexe bô de guardar, quant no conformantse amb ell, torná novament a sucá ets ays y a apellarse davant l'Audiencia.

Y tornàren reprendre nova tasca ses plomes de missers, procuradors y escrivans, y cresqué y se fé amunt es caramull de paper sellat, y n'hi hagué per llarc d'anades y vengudes y testimonis y declaracions jurades y exhortos y visoris, y tot es demés carro-a-portal (no dolent per tothom) que la Curia sol emprar com a cer-capous, per treure la veritat de dins s'aujup o pou o sinia aon es caiguda o l'han tirada.

Ara darrerament, aquexa segona fúa pletetjadora es arribada a s'enfront. Misser y tot de fora-Mallorca feren venir, per dur la veu y sostenir ses pretensions de sa part apellant: (en tot Mallorca no devia havernhi cap ni un de bô... o que volgués carregarse tal somada); y sa gran Sala de l'Audiencia va esse estreta perque hi cabés sa gentada desitjosa de sentir ses alegacions que s'hi anaven á fer y de conexe sa nova sentència qu'havía de recaure.

Ja s'es dictada y publicada aquesta segona sentència, confirmant sa primera en tot y per tot; y a ningú ha sorpres ni li és venguda de nou ni li ha alsat es ventrey, en no essé a n'es qui s'en han duyt altra vegada s'aumut p'es cap, y per afegitò condemna en costes.

Y es públic desapasionat y la gent de bon seny, com ha hagut sabuda sa sentència, altra vegada ha fetes mansballetes.

Diguen lo que vulguen, per guanyar un plét y veurel arribat a bon port, no hi ha

com dues coses: tenir tota sa rahó, y posarlo en mans d'un bon misser, d'aquells que filen prim y llauren dret, emprant per armes de combat, claredat d'enteniment y llestesa de ploma.

Es dos hereus de sa comtesa de Peralada se senyàren amb sa má dreta, com posàren sa séua defensa en mans d'un tal misser com En Ramon Obrador. Ben satisfets poden esserne romasos un y altre, y ben segur mos sembla que no s'en serán penedits, fins a l'hora present, de sa elecció que féren.

Es dos informes o alegats qu'es defensor de D. Fernando Truyols y D. Josep Despuig va pronunciar en primera y segona instancia d'aquest sonat plét, s'han escampat arreu y han corregut profusament en lletres de motlo. Tothom qui haja volgut, los ha poguts examinar de prop y pesarlos amb trabuquet. Y s'opinió general y corrent es que basten y sobren un y altre, (sobre tot aquest darrer) per calificar y per donar fama de bon advocat, de misser de primera retxa a qualsevol homo de lleys. La hi haurien dada segurament a n'En Ramon Obrador, si d'abans ja no la hagués tenguda.

Dexant estar enhorabones que, vengudes de noltros, per res han de mester ni es defensor ni es defensats, contentem mos de formà estol y lliga amb tots aquells qui s'alegren y fan un alé de satisfacció, sempre que veuen coses fetes a son endret, ja sien informes de missers o sentencies de jutjes; y amb elles ténen una prova y demostració de que no sempre es més esburats o agoserats treuen sa llarga, ni de que tampoc la justícia humana sia tant torta com males llingos diuen.

A LA CAPELLA DE MANACOR (*)

(1905)

Durant les hores tristes que tenen sempre els ausents de sa patria, mentres el sol se pon y els recorts volatetjen per dins el misteri de la nit crexent, m'ha semblat sentir moltes vegades en lo més íntim del cor com una vaga ressonancia dels cántichs de la Capella, venguts de l'altra banda de la mar, p'el camí de la ilusió, com a veus miraculoses fingides per l'anyorança.

Parecudia a n'el ressó llunyá de campana gegantina, he cregut sentir la pura vibració de les vostres veus; alegres a moments, com a música de festa; altres plenes de tristesa, com un crit anguniós qui ressona dins la fosca.

Y recordant les tonades de les vostres cançons, he sentit sempre, en el cor, com un raig de llum calenta que arribava fins a mi, portantme aromes de la montanya mallorquina:—de les augustes montanyes que guarden dins el cor la Mare de Deu de Llach, ahont junts anàrem un día;—y m'ha paregut veure les grans planures de l'illa, ahont els sembrats engronsen ab l'oratjol l'or fi de ses espigues; y les valls de tarongers, semblants a jardins de fadés; y les blancors incomparables de la mar que baix del Pi de Formentor reflecteix la costa brava; y la suprema transparencia y quietut dels llachs que, dins les coves manacorines, Deu va deixar a les fosques, perque no se cansassen de reflectir les maravelles d'aquells sòtils....

Per això avuy, que es vostra festa major, vull enviarvos les gracies, y dirvos com els altres anys:—¡Salut, germans de la Capella!

Desde Catalunya, germana gran de Mallorca, baix del fum de les grans fàbriques,

(*) Compost ja y estampat es número anterior, va arribarnos copia de sa bella Salutació que desde Barcelona dirigi a la Capella es nostro benvolgut amic, En Félix Escalas. La publicam axí meteix avuy; segurs de que será llegida amb gust, ja que ses coses bones no s'enrancien tan aviat. De més a més, ja s'sap que totes ses festes solemnes ténen ruytada.

prench part en la vostra festa y vos enviy una abraçada... Si la'm voleu tornar, cantau per mi la *Cançó del emigrant*, qu'es cançó d'anyorança y d'amor inestroncable; y els nostres pensaments se trobarán, dins la quietut de la nit, damunt la mar que mos separa.

Félix ESCALAS.

Barcelona, 1903.

Es nostro Ferro-carril

Val més sa qui guarda...

Tothom qui llix o sent llegir diaris, s'es impresionat aquests dies fortament y s'ha feta pell de galina, amb ses aborronadores noticies y relacions ferestes que mos son arribades, sobre es desastre ferroviari ocorregut en es pont de Torremontalvo (Logroño) d'on n'han resultats tants de morts y ferits, entre aquests alguns mallorquins.

Fresc encara es sentiment y es dol d'aquella gran desgracia, mos arriba una mala nova alarmant, respecte des Ferro-carril nostro.

No sabem fins an a quin punt será certa; però persones merexedores de crèdit mos han dit que en es nostro Ferro-carril, un poc abans d'arribá a Manacor y a un endret a on sa vía passa molt prop d'una pedrera de mitjans, es trencadós s'afiquen, per treuren, fins devall es terré que sostén y aguanta sa vía: terré que no es d'ells ni de l'amo de sa pedrera; perque com era hora, sa Companyia l'espropiá y el compra, amb tota sa deguda amplaria.

Diuen que aquell buit o covat qu'han fet es trencadós, ja arriba y s'endinza fins a s'altra part de sa vía. Y com podria essé que sa Companyia no'n sabés res d'axò, y que aquells operaris seguissen buidant y llevant pedra, tanta podrien arribarne a llevar, que es día manco pensat succehis (¡Deu no u vulga!) una cosa semblant a lo qu'ha succehit ara a Logroño.

Convé, per lo tant, veure sens falta si es cert o no aqueix fet que mos diuen des trencadós de Manacor; y si efectivament hi hagués qualque cosa d'axò, sa Junta des Ferrocarril faria bona obra, envianthi un enginyer des séus, perque u vés y u mirás de prim conte, y totduna hi posás remey, si'n necessita; abans de que per descuyt o ignorancia des fet, (que desde sa vía no es fácil d'afinar) tenguésem un soscayre.

Es cosa aquexa que costa poc; y més val sa qui guarda que sa qui cura.

DE FORA-MALLORCA

A favor d'els obrés.—Educació moderna.—Profecies.—Comunicació interplanetaria.

Mentres per tot el mon hey ha socialistes qu'esperen tant sols de sa violencia y sa revolució veure triunfar es séus ideals, un industrial holandès, generós y d'ànima noble, ha fet més p'els obrés de sa séua terra que tots es *compañeros*, diputats y oradors de club; fundant amb s'ajuda d'altres industrials varies fàbriques y tallers destinats a passar poc a poc de mans des propietaris y accionistes actuals a mans des qui hi trebayen, y convertintlos en vertaders y únics accionistes.

Gracies a una admirable organizació, ha conseguit En Van Marken poder donar cada dos anys a cada obrer de ses séues fàbriques, sense minvarlos may es jornal, una acció de cinc cents francs, que li produeix un interés a n'es sis per cent, y li dona dret a formar part, per elecció des séus companys, des consey d'administració de sa companyia Van Marken.

Per aquest procediment pareix que d'aquí pocs anys totes ses fàbriques de sa Companyia han d'haver baratat d'amo. Però no es axí; sino que únicament En Van Marken tendrá més de cinc mil socis, si ara en té cent, y haurán aumentat es beneficis de ses séues fàbriques casi dins una metexa pro-

porció, y més en benefici d'ets operaris que d'es patrons.

Devora cada una d'aquelles fàbriques hey ha escoles gratuites p'es fiys d'ets obrers; caxes d'estalvis, y una petita clínica p'es qui sien víctimes de qualque accident o malaltia causada p'es trebay.

Aquest socialisme práctic y generosament iniciat p'es de dalt, es s'únic que pot donar solució satisfactoria a n'es conflicte entre es capital y es trebay, sempre que sa gratitut y bona correspondencia des poble fassen possibles es sacrificis des capitalistes.

Poques deuen essé, en aquestes hores, ses poblacions cultes y adelantades aon sa primera ensenyansa no se doni juntament a nins y nines, dins ses metexes sales de classe y sense fé s'absurda divisió qu'encara existeix casi per tota Espanya, principalment a ses escoles de nins petits.

Amb aquexa, com en tantes altres coses, ets Estats Units han passat davant a ses nacions europees, y es ja ben sabut que no hi ha en lloc com allá, sa tendencia d'educar ses dones lo meteix que a n'es mascles. Tant es axí, que lo que noltros europeus tenim per pedagogia moderníssima, comensen allá per trobarho ja un sistema véy, y en toquen ets inconvenients:—totes ses coses sempre n'han de tení qualcun;—inconvenients purament circumstancials, que no ténen res que veure amb sa bondat des sistema, sino amb sa manera d'essé des país aon s'aplica.

Resulta qu'en ets Estats Units, es fruyt principal qu'ha produit sa coeducació, es estat donar tal superioritat numérica a ses dones dins ses escoles, qu'ets homos ja hi parexen admesos per favor; y no hi ha hagut més remey a varies universitats que restringir considerablement sa matrícula femenina.

Cada vegada que s'acosta amb més o manco probabilitats la fi des reinat espiritual d'un Papa, comensen ses profecies, cavilacions y endevinayes sobre qui será es séu successor.

Ara que sa salut debilitada de S. S. Lleó XIII y sa séua edat fan teme que no se torbi molt a anar a veure es primer des séus antecessors, ¡no vos dic res si'n fan de cábales tots es qui ténen bò amb la cort pontificia y saben cada cardenal *papable* de quants de punts se calsa y s'hora que s'axéca y de que beréna!

Han trétes a llum com sempre ses profecies de Sant Malaquíes, es famós primat d'Irlanda, que dexá escrita una llista de *lemas* corresponents a n'es papes que tendria l'Esglesia; lémes alguns d'ells un poc confosos y aplicables a molts de papes, pero altres més precisos y comprometedors, que sempre han resultat just fets aposta p'es papa a n'a qui tocaven.

Es lema corresponent a Lleó XIII, *Lumen in caelo*, resulta clarament realitat; perque s'escut de sa familia *Pecci*, a la qual perteneix el Papa, té una estrella y un estel amb coua en mitx d'un cel blau.

Es papes que falten encara de sa llista de Sant Malaquíes, dúen es lemes sigüents:—*Ignis ardens*.—*Religio depopulata*.—*Fides intrepida*.—*Pastor angelicus*.—*Pastor et nauta*.—*Flos florum*.—*De medietate lunæ*.—*De labori solis*.—*Gloria olivæ*.—*Petrus Romanus*: o sia en mallorquí: foc ardent, religió despoblada, fè intrépida, pastor angèlic, pastor y mariner, flor de flors, de sa mitat de sa lluna, des trebay des sol, gloria d'olivera, Pere Romá.

Durant es pontificat d'aquest darrer papa diu es profeta que l'Esglesia sufrirá grans tribulacions, Roma será destruida—*civitas septicollis dirnetur, et Judex tremendus judicabit populum*—lo qual pareix indicar la fi del mon. Però si d'aquí a llavò ha d'haverhi deu papes y lo que duri s'actual, es com a segur que no s'en canti a les ho-

res gall ni gallina de noltros, y sa trompa de s'angel haurá de sonar fortet, perque es nostros ossos fets pols totduna se tornin despertar.

Per lo que toca a n'es cardenals que consonen de qualque manera amb so lema *Ignis ardens*, hey ha es Cardenal *Svampa*, que té a s'escut de sa séua familia un sol resplandent; es Cardenal *Vanutelli*, *Serafi*, de nom, que vol dir foc, en hebrèu; y es Cardenal *Gotti*, que té per escut un manat de flamades.

Es primer y es darrer son candidats de poc temps ensá; pero En Vanutelli ja fa molts d'anys qu'es es preferit de tot s'element jove dins es Sacre Col·lègi, partidari de s'intervenció de l'Esglesia en sos negocis d'Estat, y amic de sa Triple Aliansa. Si sortís elegit En Vanutelli, estarien d'enhorabona es catòlics de temperament guerretjador: aquells qui los agrada cridar—¡Visca el Papa Rey!

Sols Deu sap lo que convé més; y per ventura vol donar encara a n'En Lleó XIII uns quants anys de pontificat. Dexemho en mans de la Providencia, qu'en sab més que noltros.

Molt s'es escrit de cinquanta anys a n'aquesta banda sobre sa possibilitat d'establir comunicacions entre es planetes des nostro sistema solar, y més d'ensá qu'En Juli Verne encaletia tants de caps amb sa séua novela d'un viatge a sa Lluna, y En Flammarion ha popularizada s'astronomia, presentantla p'es séu costat més agradós y recreatiu.

Amb ses obres d'aquest darrer, astrònom poeta-filosof, s'es propagada facilment s'idèa de sa probable existencia d'altres humanitats, fora des nostro raquític y humilíssim planeta; idèa realment bastant véya, pero may acceptada per ses intelligencies vulgars, mentres es estada una pura concepció filosófica, y fins que s'espresentada espléndidament vestida amb roba de ciencia y adornada per sa llum de poesia.

A s'Academia de Ciencies de Londres, s'han plantetjats un día d'aquests es dos principals problemes que inclouen una comunicació interplanetaria: sa possibilitat biològica d'enviarhi sers animals y sa de poderhi subsistirhi, en essé arribats.

Per resoldre satisfactoriament sa primera part, s'ha de resoldre primé es problema d'es tres còssos, plantetjat per Le Verrier, que no l'arribá a resoldre, essent un matemàtic tan genial. No mos aficarem dins aquestes fondaries científiques, fent notar solament lo molt que suposa en favor de sa ciencia moderna es fet de que se discutequen seriament dins una Academia de sabis, projectes que fins ara eren romasos dins es domini de ses noveles fantástiques.

S'altre punt de sa questió es més bo de resoldre, segons pareix; pero no crec que per ara trobin ningú bastant agoserat, es que volen enviar una bala a *Marte* o a *Júpiter*, per aficarshi dedins.

Si sense sortir del mon un ja no viatja segú, amb tants de descarrilaments y naufrags y trebucades, ¡Jesus bon Jesus, lo que succeiria en sortir una bala-tren errada de punteria y s'anás a perdre dins s'espay, o topás amb qualque *bòlido*, furiós de veure invadits es séus dominis!

¡Ja u sería truyta sa que a les hores se faria des pobres viatjers!

ADVERTENCIA A N'ES NOSTROS SUSCRIPTORS

Es papé que tenim comanat á Barcelona y qu'esperávem haver rebut ja avuy, encara no mos es arribat.

Tenim carta des fabricant, avisantnos sa remesa; pero com en es moll de Barcelona pareix que hi ha «huelga» de carregadors, mos n'haurán arribats ets esquits, y ses bales de papé serán romases en terra.

No hi veim altre remey que prenderho amb paciència; y Deu mos alliber de soscayres majors.

Cansons d'es segà

Es segà s'es entregat, axí com vé l'hem de prendre: amb una faus y un dengue un homo ja está afeytat.

En nom de Deu y comens a segà s'escaradeta: ja pots fé contes, fauseta, que pégues a bous estèrns.

¡Quin segà tan regalat devora s'amò hi faria! jou dic y nou he provat, pero provarho volria.

¿No'u conegut l'amo'n Pebre qui'm va mostrà de segà? Entre sa terra y sa má sa faus just hi ha de quebre.

Vaig demaná a un bergant es punt d'es segà quin era: —Remená sa faus jeugera, tirá es colzo per enrrera y empenye per envant.

Es demañ en sa roada, es capvespre en sa calò, vos deverti, bona amò, segant a un'escarada; y en tot'una mesada nous heu llevat es gipò; l'any qui vé estareu millò, qu'engrarsareu un minyó a s'ombra d'una teulada.

Vaig segà vint y un día sempre en es vostro costat; encara no estic cansat, altres tants n'hi segaria.

Ordiet, com vares neixe, ¡mal t'haguésses aufegat! tu tenies lloc per creixe, y baix, baix t'ets aturat.

Segà a So'n Brondo, germans, es com qu'anà a galera: un homo fresca més terra qu'un cassadó amb noucents cans.

Enguany ség a Sa Barrala, l'any que vé no hi segaré; perque cada sementé es més llarc qu'un tir de bala.

¿Tu que nò havies segat a escarada a So'n Perera? No hi ha recó ni vorera que tot no sia sembrat; l'amo s'es determinat de sembrá's rotlo de s'era y llavó sa torrentera ahon s'hi fa un bon blat.

—Segadó, bon segadó, ¿quantes garbes heu ségades? —Vint y nou, la méua amò, y aquesta que llig are.

—¿Saps que va di En Marió com va ser a n'ès blat gros? —«L'amo axò, per mí son flòs, si no'n teniu de millò.»

Dos segadós de gavella anaren a So'n Durí; sa madona los va di: —¡Vuy heu haguts de veni, que no tenim escudella!

—Si no teniu escudella, madona, per donarmós, noltros no som tan senyós que no poguem camparmós amb tayades dins sa pella.

Arreu, arreu, segadós, que sa madona se queixa, y cohirèm blat y xéxa, mestay de bones llevós.

¡Oh, Sant Onofre gloriós, demà es sa vostra diada! Si de sol no's carregada, en acabá s'escarada, promet anà a veure vos.

Replegades devés Petra, per

G. P.

N'AYNA AMER Y SERVERA

MORÍ A MANACOR

la matinada del dia 29 de Juny de 1903

PREGAU PER ELLA

Vos ho demanen per amor de Deu sos germans

Joan y Miquel, sos nebots y demés parents.

Enhorabones

A sa secció bibliográfica des diari barceloní *La Veu de Catalunya*, s'hi dona conte d'es dos discursos que llegiren *dalt la Sala*, ara al punt farà un any, En Miquel S. Oliver y En Gabriel Alomar, quant s'Ajuntament d'aquesta ciutat declará fills ilustres de Mallorca es comte de San Simon y D. Eusebi Estada.

Judicant aquells dos notables trebays, escriu es crític de *La Veu*:

«L'estudi que ha fet l'Alomar de l'Eusebi Estada es notabilíssim. En ell hi há vestat a doll efluvi de la seva ànima de poeta y d'artista, de patriota y fervent adorador de sa ciutat nadiua, presentant majestuosament la figura d'aquell enginyer que projectá y dugué a terme la construcció del ferrocarril que atravessa la illa, juntament ab altres obras importants d'enginyeria, fins que ab son libre *«La Ciudad de Palma»* fou el propulsores més ferm de la creuada per l'enderrocament de las murallas, que creará una ciutat nova, «sorigida de la Palma d'avuy com el dia sorgeix de la nit.»

Si l'Alomar, al parlar de l'Estada, presenta la figura d'un veritable home de ciencia, que p'el càrrec d'enginyer en cap de la provincia, té ocasió d'esmersar tots els seus coneixements y tota la seva voluntat en benefici de sa propia terra, l'Oliver, al parlar d'En San Simón, ens presenta la figura d'aquest descendent d'una nobilíssima familia francesa, moventse en el camp enllotat de la política madrilenya, pero ab talent y energia pera no deixarse envenerar per aquella mefítica atmósfera, y ans bé, consagrando sas iniciativas particulars y la seva influencia política en benefici de la terra mallorquina que'l veje néixer.

Tochs vertaderament de má mestra té aquesta biografía escrita per tan apreciable literat mallorquí. Per ell y per son company, aixís com per la Corporació municipal de Palma, la nostra més coral enhorabona.—M. y C.»

Fuyes y Brots d'Historia mallorquina

1249.—Juliol, 5.—El Rey En Janme I concedi privilegi a n'els mallorquins, de que ningú los pogués obligar a sortir de Mallorca ni haver de enviarhi procuradors fora de l'illa, qualsevol fos es plè civil o criminal que sostenguésen, a Catalunya o altres bandes.

1342.—Juliol, 6.—Amb real cédula datada a Perpinyá tals dia y any, el Rey En Jaume III ordenava que es jueus d'aquesta ciutat, en lloc de pagar 12 diners per lliura de ses mercaderies, pagassen com a candidat alsada 1600 lliures, en tres torses; sa primera per St. Feliu d'Agost; sa segona p'és Desembre, y sa tercera p'és mes d'Abril.—També aquest meteix any confirmá el Sr. Rey a n'els mallorquins els privilegis y franquesses que los havien concedits els altres reys antecesor d'ell; y los ne concedí un de bell nou: que tots es qui durien queviures o altres mercaderies a n'aquesta ciutat de Mallorca, tant si eren nadius d'aquí com estèrns, no venien obligats a pagar dret de cap casta, per entrarhi aquelles mercaderies.

1343.—Juliol, 8.—Real privilegi concedit p'el meteix Rey En Jaume III, establir s'ofici de *Mossassaf* (qu'ara li diuen *Almotacén*) amb jurisdic-

ció civil en tot lo referent a pesos y mesures, netejament y agrandadura de places y carrers; mercaders y revenedors, etc. (Més envant se publicarén sobre aquests rams y altres de policia ciutadana unes *Ordinacions* molt curioses, que donarém a conixer punt per punt, perque en prenguen exemple y llum es *mostassafos* d'avuy en dia).

1361.—Juliol, 9.—Real cédula dirigida a n'és Governador Bernat de Thous, manantli que suspengués sa paga de tota una anyada a mossényer Pere Uniz, cavaller, castellá de Bellver, y a n'els catllans des castells de Mallorca; perque segons resultava d'unes informacions reservades que s'eren fêtes, cap d'aquells catllans tenia tants de *servents* baix de ses séues ordres com estava obligat a tenir, y des quals cobraven ses soldades per endevant, talmet com si los tenguésen.

1368.—Juliol, 7.—Orde del Rey, datada a Barcelona en tal dia y any, manant que es reliquiari de sa capella de Sta. Ana, del palau real, estás sempre tancat amb dues claus, y en tengués una es Governador y s'altra es Procurador real, y qu'en haverlo d'obrir y tornarli tancar hi fos present es rector o algun des clergues de sa capella.—(Aquest antic y preciós reliquiari, que ja en aquell temps devia tenir pretendents enamoradissos, estava destinat a fer mala fi. No fa gayre anys que va descomparexe, y no s'en es sabuda ni la pols.)

1389.—Se féren aquest any a Mallorca varies catifes de molta amplaria y llargaria y de diferents colors, per conte del Rey En Joan I. Les hi remetèren a Barcelona, amb es *leny* den Ferrer Fábregues, y ses 64 lliures que costàren de fer, varen esser pagades a un tal Mardufay Bonháib, jueu *torrender*. A n'aquest meteix li foren comprats també, per conte del Rey, tres pareys de *galines d'india*, per preu de 9 lliures.—Item més 80 lliures de cera blanca, entre *brandons e candelas*, a rahó de 4 sous sa lliura: muntá tot 17 lliures 16 sous.

CRONICA CIUTADANA

Bon viatge y a reveure.—Dimecres passat partí cap a Ervissa y Valencia es nostro amic y distinguit filòlec austriac, Dr. Hans Hadwiger, després d'haver passades a Mallorca unes quantes mesades estudiant es mallorquí.

Es divenres abans, s'en torná a Barcelona En Jaume Massó Torrents, vengut aquí per concorre a sa festa de sa *Capella* de Manacor.

Y ahí també s'embarcá, acompanyat d'es séu fíy Jordi, de retorn a sa capital catalana, es Dr. Rubió y Lluch, qu'hem tengut d'hoste durant un parey de setmanes y va esser també convidat a sa metexa festa.

Tots tres amics, al despedirse de noltros, mos significàren expressivament lo agradable que los es estada sa excursió a n'aquesta illa, y mos asseguràren que s'en anàven amb desitx de tornarhi.

Deu los ho cumplesca a n'aqueix desitx, y ja saben ells que sempre que tornen, mos trobarán disposats a rebrelos, brassos uberts.

S'esquadra inglesa.—Per un dia d'aquests, tal volta avuy meteix, s'espera s'arribada de barcos de guerra inglesos a n'és nostro port.

Es venedors de queviures y ses placeres farán es bon negoci de costum. Tot pujará de preu.

Lo que convendria es qu'és municipals y agents de policia vetlassen amb bon uy, per evitá escenes y desordres que solen occorre, sempre que tenim mariners *ingles* en terra.

A sa nostra atlotèa y a qualcun de garrut los agrada un poc massa es fé de *cicerone* per acompanyá inglesos a visitá tavernes y altres endrets, y ferlos canviá *chelins*.

Es cosa de mirarshi un poc, per ses nostres costums públiques y bona anomenada.

Conte salat.—Es nous uniforms des tamborés de *la Sala* han costat, segons noticies, unes 1270 pessetes: vol dir, prop de quatrecentes lliures mallorquines.

A primera vista, parexen massa moltes lliures... o massa pocs tamborés.

Basea estiuena.—S'es torbat a entrá s'estiu; pero ara diu jaquí som jo!

D'uns quants dies a n'aquesta part, fa calor de sa forta, y tothomja ha romput a suar per llarc. Gran consum de ventays y aygo gelada.

Carreró seguit cap a n'és bany de sa Portella y de Bellver, a posarhi es cuyret en remuy. La gent qu'ha de trescá a hores de sol carrers y places, está mitx acubada y va molt poc a poc. Sa comissió de Fires y Festes, també.

Benvingut.—De Cádiz es arribat aquests dies, per passá s'estiu amb noltros, es catedratic d'aquell Institut, En Juan Lluis Estelrich.

Mos alegrem de tornarli veure, y li desitjaríem un bon barat de cátedra.

Condol.—Es morta a Manacor, fa pocs dies, D.ª Ayna Amer y Servera, germana des nostros estimats amics D. Juan y D. Miquel.

Los acompanyam amb el viu sentiment que los ha causat sa pèrdua de sa virtuosíssima y benvolguda germana: al cel la vejem.

Gazeta Relligiosa

Sants y festes de la setmana entrant Avuy dissapte 4: El B. Gaspar de Bono cfr.

Demá DIUMENGE 5: La Sanc Preciosa de N. Senyor J. C. y St. Miquel dvls Sants. cfr.

Dilluns 6: St. Isaies profeta y St. Rómulo bisbe y martir.

Dimars 7: St. Ot y St. Serafi bisbes.

Dimecres 8: Sta. Isabel reina de Portugal.

Dijous 9: Sts. Ciril-lo y Zenon mr. (Ple de lluna.)

Divenres 10: St. Cristòfol y es sèt germans mrs.

Dissapte 11: St. Pio I papa y St. Ciprià mr.

Setmana cossera.

Coranthores

Dies 4, 5 y 6, a l'Hospital, a la Sanc.

Dies 7, 8, 9 y 10, a s'oratori de Sant Juan, a n'el S. Cor de Jesus.

Dies 11, 12 y 13, a Santa Creu, també a n'el Sagrat Cor.

Altres funcions

Diúmenge, gran festa anyal, a la Sanc: tot Ciutat hi va a adorá.

Divenres: festa de St. Crístòfol patrò des calatravins, a s'esglesieta de Sta. Fe.

De la PAGESIA

Inca, 2.—Gran soleyada tot lo sant dia, que casi no dexava anar la gent per mitx.

Axò va esse tal volta un motiu perque en es mercat d'ahí no s'hi notás gran concurrència.

Vet'aquí sa nota de preus corrents:

Blat: 15 ptes a 17 sa cortera.—Xexa, de 16 y mitja per amunt.—Ordi mallorquí: desde 19 pessetes.—Ordi forasté: un poc més baratet.—Civada mallorquina: de 7 ptes. a 7 y mitja. Sa forastera, a 6 y mitja.

Faves cuitores: a 3 ptes. sa barcella. Ses comunes y per bestia: de 2'50 a 2'75.

Blat de les Indies: a 16 ptes. sa cortera.—Ciurons, a 20 ptes.—Fasols, de 34 a 36.—Monjetes de confit: a 6 ptes. y mitja sa barcella, o un poc més. Monjetes blanques, a 6 ptes.

Figues seques y acops, segons classe, de 8 ptes. en amunt, es quintá.—C.

Correspondencia de Redacció

J. A. M. (Capdepera): Rebut y gracias: esperam s'acabament, redactat una mica més despay, en caure bé.

G. P. (Petra): Van en aquest número. N'hem suprimides algunes que s'eren publicades abans d'ara, no há molt, demunt *Mallorca Dominical*. Vejau si n'aplegariu d'altres, ja que teniu bona maneta per axò. Derrera es segá vé es batre, y llavó es vermá.

C. M. D.: No vos impacienteu, que no convé sobre tot ara amb aquesta calor que mos es entrada. Ja u tendrem present.

TONI DE L'HORTA: Son massa grenyals aquexes figues flòs.

L. A. S.: Axò será segons y com. En haverho rebut y llegit, vos podem tornar resposta.

UN NADADOR: Perdonau, que axò no es vostro, y ja va publicarse anys enrrera casi tot, tret de lo que hi heu afegit ara, sobre anar a veure es rellotge de Sant Francesc.

TEATRO MALLORQUÍ

ELS MOLTS ANYS A D. METROPI
 ES CORDÓ DE LA VILA MESTRE FORNARI
 ELS GLOSADORS D'ALTRE TEMPS-ES CALSONS DE MESTRE LLUCH
 SA PLAGUETA DES LLOGUÉS ES BAUL DE MADÓ BANAUÀ
 ELS DOS MESTRES DE FUSTER
 y altres pessés dramàtiques mallorquines,
 les trobareu a sa tenda den Mir-Cadena de
 Cort, número 11.

POESÍES den
 Thomas Forteza y Cortés

Se publicaren fa pocs mesos, amb
 un pròlec den Miquel Costa y Els-
 hera, Jr., y un retrato del autor,
 en fotogravat. Formen un bell
 tomet en 8°, de 347 págs, estampat
 en bon paper de fil, verjurat, y lle-
 tra elseviriana.
 N'hi ha exemplars a 3'50 ptes. a
 ca'n J. Mir-Cadena de Cort, 11,
 Administració de sa GAZETA DE
 MALLORCA.

COLA BERGEZ

per compondre y afegí, de fret en fret, tota casta
 d'objectes romputs o esmorrellats, ja sien de vi-
 dre, crestay, pedra marbre, alabastre o porce-
 lana, com estatuetes, antiguedats, etc., etc.
 Tant vos adobarán aquests objectes, com po-
 deu comprarhi pòts de dita cola, per adobarlos
 voltros metexos, a sa acreditada y ben coneguda
 tenda

LA BANDERA ESPAÑOLA
 5 - carré de Jovellanos - 5

GRAN TALLER
 d'Escultura Relligiosa
 DEN
 JUSEP QUIXAL

Villarrol, 50.—BARCELONA.
 Especialitat en imatges de fusta per esglésies.
 En aquest acreditat taller se trabaya indistint-
 ament es bronzo, es marbre, sa pedra y sa fusta,
 construinte estatuaria monumental, tot de bon
 gust artistic y en condicions molt ventajoses.
 S'envien notes de preus, presupuestos y dibuxos
 gratis.—Ventes en gros y a la menuda.

LA CASA SOLICITA REPRESENTANTS

Perruqueria

SALÓ den LLUC
 ARBONA: a s'an-
 tigua plassa de ses
 Copinyes (ara de
 Antoni Maura.) Higiénic y econòmic ser-
 vey d'afeitá, fé la barba y tayá cabeyes,
 amb maquineta o tisora.—Perruques y
 postissos de tota casta, a gust y comodo
 de cada qual.
 També hi trobareu pica de banys
 d'aigo dolça, freda, teba o calenta, si en
 está ja afeytats o tosos, vos vòleu fé una
 rabetjada per tot el còs, que vos dexará
 nets com una plata. Cada bany, una
 pesseta, amb llenzol pelut, per exugá.—
 Benhaja sa netedat, per está una perso-
 na bona y sana!

SALÓ DEN LLUC
 COPINYES (Antoni Maura) n.º 14.

Vinblanc claret. Classe fina, selecta, a mitja
 pesseta es litro.—Unió, 53,
 (entre es Mercat y es Born)

LA VINYA

ALS SENYORS METGES

DIALYSÉS GOLÁZ

MEDICAMENTS VEGETALS
 GRANDIÓS ÉXIT

S'ENVIAN ELS FOLLETINS DE FRANCO
 ESCRIVINT A

J. ALDRICH G. (SANT PAU, 47
 BARCELONA)

FERRO-CARRILS DE MALLORA

Servey de trens de passatjers

De Palma a Manacor y Felanitx: a les 7'40 des
 mati; a les 2 y a les 6'25 des capvespre.
 De Palma a Sa Pobla: 7'40 demati; 2'30 y 6'25
 de capvespre.
 De Manacor a Palma: 4 y 6'30 demati, y 5'15
 de capvespre.
 De Manacor a Felanitx y Sa Pobla: 6'30 demati
 y 5'15 de capvespre.
 De Felanitx a Palma. Manacor y Sa Pobla: 6'40
 demati; 12'15 y 5'25 de capvespre.
 De Sa Pobla a Palma, Manacor y Felanitx: 6'55
 demati; 1 y 5'25 de capvespre.

CORRÈUS AL INTERIOR

Surten cada dia en diligencia, per casi totes ses
 viles aon no hi passa es tren, devés les 2 des cap-
 vespre. Arriben a ciutat entre 7 y 8 des mati.

VAPORS-CORRÈUS

Parteixen de Palma

A Barcelona: dimars, dijous y divenres: a les 6
 de capvespre (directes) y diumenges a les 5 id. (via
 d'Alcudia).
 A Valencia: dimecres a les 9 demati.
 A Alicante: dissapte a les 6 de capvespre.
 A Ervissa: dilluns a les 10 demati, dimecres a
 les 9 id. y dissapte a les 6 de capvespre.
 A Mahó: dimars a les 6 de capvespre (directe) y
 dimecres a les 2 id. (via Alcudia).

Arriben a Palma

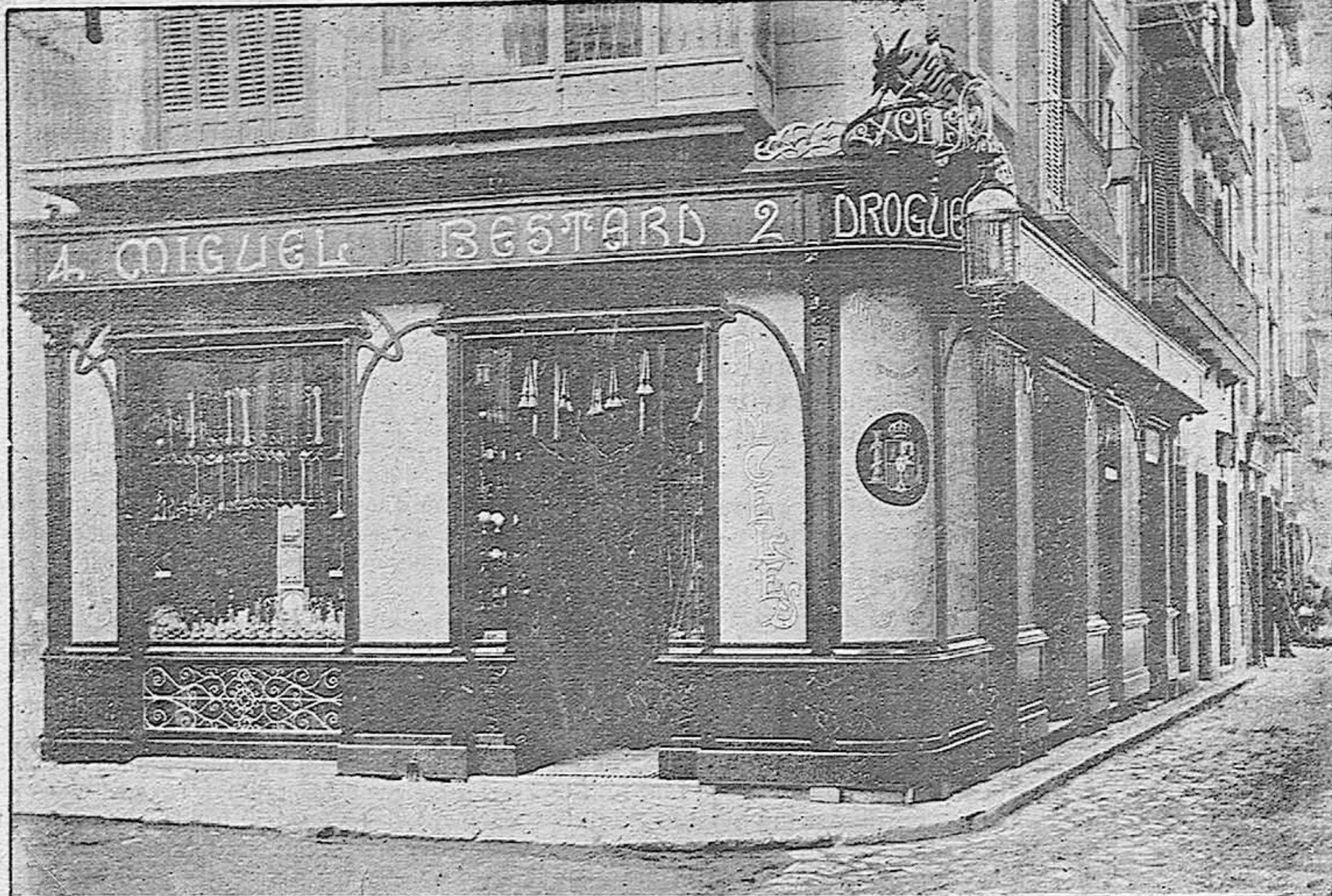
De Barcelona: dilluns, dimecres y dissapte, a les
 7 demati (directe) y dijous a les 9 id. (via d'Alcudia)
 De Valencia: divenres a les 10 demati.
 D'Alicant: dimars a les 6 demati.
 D'Ervissa: dimars a les 6 demati; dijous a les 2
 de capvespre y divenres a les 9 demati.
 De Mahó: dilluns a les 9 demati (via d'Alcudia)
 y dimars a les 6 demati (directe).

TRAMVIA DE PALMA A PORTO-PI

De sa Plassa den Coll y de la Glorieta, desde
 les 5 y mitja des mati fins a les 9 des vespre, surt
 un cotxo cada 15 minuts.
 De Porto-Pi a Ciutat, de les 5 des mati fins a
 les 8'50 des vespre partexen dos cotxos cada 15
 minuts.
 Tot es trajecte: 25 cént. Al Terreno, 15 id. A
 Sta. Catalina, 10 id. Entre estacions, 10 id.

SERVICI TELEGRÁFIC PROVINCIAL

Estació uberta a totes hores: sa de Palma no-
 més.
 Estacions ubertes de dia: Mahó, Ciutadella, Er-
 vissa y Sóller.
 De servici limitat (9 a 12 mati y 2 a 7 capves-
 pre): Alcudia, Artá, Felanitx, Inca, Manacor, An-
 draig, Sóller y sa d'Alaor (Menorca).
 Semáforo: Bajolí (Menorca).

DROGUERIA Y FERRETERIA

den MIQUEL BESTARD

(Plassa de sa Cortera, 2 y 4 — carré de s'Espartería, 1 y 3.)

En aquest establiment s'hi trobará la mayna de Drogues y Productes químics de
 tota casta.—Eynes per fusters, ferrers y demés menestrals.—Tota classe d'estopades,
 amiantos y demés útils per màquines de vapor.—Desincrustant marca «EXCELSIOR»
 únic d'admirables resultats, per no permetre gens ni mica d'incrustació a ses cal-
 deres de vapor.—Representació en aquesta provincia, de sa companyia UNIO ESPA-
 NYOLA D'ESPLOSIUS: de ses noves CAJES REGISTRADORES, y de sa casa WEYRAT
 GERMANS, horticultors y floricultors de Valencia.

CORTERA, 2-4.—ESPARTERIA, 1-3.

CASA GRANDIA

Hospedatje per Revds. Sacerdots y demés persones catò-
 liques.—Berenar, dinar y sopar: 3 pessetes diaries.
 S'hi admeten hostes permanents.—Carrer de Banys
 Nous, 12, según pis, 2.ª porta.—BARCELONA.

SENYOS Y SENYORES

CAP altre remey trobareu més segú per matá es cucs,
 ni tan bo de prende y que sia tan llépol per infants, com
 es XAROP VERMÍFUGO que prepara En SUREDA Y
 LLITERAS.

PER curá de rèl sa tossina, per tení sempre fresca sa
 boca, agradable s'alé, y perque es fumadó no sien
 perjudicats p'es tabac, no trobareu res com emprá
 cada dia ses PASTILLES SUREDA.

SENSE sentí sa més petita molestia, fa desaparexe es
 calls y uys de poll, dexant es pèus qu'es un xalá es
 caminarhi, es CALLICIDA SUREDA.

ES per demés dirvos, perque ja u sab tota Mallorca, que
 ses millós medecines, es més senzills y més complicats
 aparatos, es bragués més perfeccionats y es fins ins-
 truments de Cirugía més moderns y perfets, se troben a sa

Potecaría den SUREDA Y LLITERAS

Costa den BROSSA, n.º 9
 PALMA DE MALLORCA

PAPERS quadrículats
 Whatman, Canson,
 Ingre, vegetal, ferro-
 prussiat y altres,
 tots de bona classe.
 Imprenta y Pape-
 rería den J. Mir-
 Cadena de Cort, núme-
 ro 11.

LLIBRES LULIANS

manuscrits o estampats:
 com més antics millós.—
 Tots es qui'n tenguen y
 s'en vulguen desfé, que
 los duguen en aquesta
 Administració de sa GAZETA DE MALLORCA,
 amb nota de préu. Tendrán
 preferencia es manus-
 crits, sobre tot si son de
 munt plegami.

Si anau derrerera tra-
 bays d'imprenta
 garrils y primoro-
 sos, no tenuu més que
 encarregarlos a sa
 imprenta de sa GAZETA DE MALLORCA,
 Cadena de Cort, nú-
 mero 11, y quedareu ben
 servits.

Articles de pell mo-
 derns y de classe
 superió, ja sien tar-
 jeters, carteres, pe-
 taques, cigarretes,
 etc., etc., hermosos
 ferm y de profit, s'en
 ha rebuda una bona re-
 mesa a sa tenda den Mir
 -Administració de sa GAZETA-Cadena de Cort, 11.

Res demostra s'utili-
 dat d'una cosa
 com s'acceptació
 que mereix aquella
 cosa. Sa gran acceptació qu'han
 obtinguda ses PLOMES
 ESTILOGRÁFICAS
 es es milló elogi que d'elles se
 pot fé.—A sa tenda d'articles
 per escriptors y dibux den J. Mir
 -Cadena de Cort, n.º 11-n'hi ha
 per triá de diferents classes y
 preus, totes de fabricació ac-
 citada.

NICOLAU TICOULAT
 CIRUGIA-DENTISTA

Dentadures postisses, fetes y posades per un
 novell sistema que permet y facilita una pronun-
 cia clara y roegar bé els aliments.
 Orífica, empasta y extrèu caxals y dents, sen-
 se fer gens ni mica de mal.
 Preus econòmics.

PASSEIG D'ES BORN

Entrada p'es carrer d'es Peraires, n.º 102

Pis per llogá

N'hi ha un, molt espayós, en es carré des Sin-
 dicat (Capellería) n.º 120: té un teatre amb algunes
 decoracions y moblatje de cadires y bancs, y al-
 tres habitacions propies per posarhi taules de billar-
 cuyna y dormitoris.—També están per llogá uns
 estudis (entresuelos) dins s'entrada n.º 124 d'aquell
 carré: ténen estable per una bistia y lloc per ca-
 rruatje.—Allá metex vos ne darán raó.

DIBUIX — Gran surtit de tota
 classe d'articles per dibuix. Género de
 primera calidat.—J. Mir.-Cadena, 11.

Calçats de moda

Esmerada confecció

SABATERIA RATIER

Carré de sa Cadena de Cort, 7 y 9.
 Venta de tabacs y efectes timbrats
 Impr. den J. Mir.-Cadena de Cort, 11.